

Sprawozdania z nauk prawnych

Stephan Freiberg

Nowy Traktat o Unii Europejskiej

**Istotne zagadnienia Traktatu z Lizbony
oraz
ich konsekwencje dla polskiego systemu prawnego**

Tłumaczenie: Mariusz Tobera

Wydawnictwo Shaker
Akwizgran/Aachen 2012

Informacje bibliograficzne Niemieckiej Biblioteki Narodowej

Niemiecka Biblioteka Narodowa odnotowuje tę publikację w Niemieckiej Bibliografii Narodowej a szczegółowe dane bibliograficzne dostępne są w internecie poprzez <http://dnb.d-nb.de>.

Oryginalne wydanie w języku niemieckim ukazało się w maju 2010 r. w wydawnictwie Shaker Verlag pod nr ISBN 978-3-8322-9127-3.
Wydanie polskojęzyczne nie zawiera szczegółowych informacji odsyłających do niemieckiego systemu prawnego, natomiast uwzględnia ono odnośniki do prawodawstwa polskiego.

Copyright Wydawnictwo Shaker 2012

Wszystkie prawa zastrzeżone, także prawo do częściowego dodruku, częściowego lub kompletnego odtwarzania, zapisywania w pamięci w urządzeniach przetwarzania danych i tłumaczenia.

Printed in Germany.

ISBN 978-3-8440-0781-7

ISSN 0945-098X

Wydawnictwo Shaker Sp.z o.o. • skrytka pocztowa 101818 • 52018 Akwizgran/Aachen
Telefon: 0049 2407/95 96 – O • Telefaks: 0049 2407/95 96-9
Internet: www.shaker.de • e-mail : info@shaker.de

Spis treści

Przedmowa	1
A Wartości i cele Unii	5
I. Umowa	5
II. Wartości	7
III. Cele	9
IV. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej	11
1. O znaczeniu Karty Praw Podstawowych	11
2. Prawa podstawowe – szczegóły	15
a) Godność człowieka	15
b) Prawa wolności	16
c) Prawa równości	19
d) Prawa solidarności	22
e) O działaniu praw podstawowych Karty Praw Podstawowych	24
B Stanowienie prawa obywateli poprzez umowę na rynku wewnętrznym zgodnie z wartościami i celami Unii	31
I. Prawo przedsiębiorczości	31
1. Wolności podstawowe prawa przedsiębiorczości na rynku wewnętrznym	31
2. Znaczenie swobody przedsiębiorczości wobec krajowego ustawodawstwa Państw Członkowskich	32
3. Znaczenie wolności konkurencji wobec przedsiębiorstw na rynku wewnętrznym	33

4. Wspieranie równej swobody przedsiębiorczości przedsiębiorstw na rynku wewnętrznym poprzez prawo udzielania zleceń dla zleceńodawców publicznych	38
5. Szczególne rynki	43
a) Ogólnie	43
b) Rolnictwo	44
c) Transport	46
II. Europejskie prawo pracy	48
1. Ogólnie	48
2. Podstawy dla ustawodawstwa Unii	48
a) Ogólnie	48
b) Poszczególne kompetencje ustawodawcze	50
c) Dyrektywy i rozporządzenia	51
aa) Ogólnie	51
bb) Zasadnicze wzorce umów o pracę	51
cc) Zachowanie stanu w przypadku zmiany właściciela środków produkcji	56
dd) Ochrona zdrowia w każdym stosunku pracy	59
ee) Prawa w Europie	60
3. Wypełnienie normatywnych pojęć zwykłego prawa UE zasadami Traktatu UE i prawami podstawowymi Karty Praw Podstawowych	62
4. Kontrola ustaw krajowych przez zasady Traktatów i Kartę Praw Podstawowych	70
III. Prawo ochrony konsumenta	72
1. Ogólnie	72
2. Karta Praw Podstawowych	74

3. Ochrona konsumenta w praktyce	77
a) Kontrola słuszności cen	77
b) Dostęp do umów mających znaczenie dla równych wolności podstawowych	80
IV. Wspieranie stanowienia prawa obywateli przez politykę UE umową na rynku wewnętrznym w celu wzmocnienia unijnej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej	83
C Ustalanie prawa przez Unię Europejską	85
I. Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości	85
1. Ogólnie	85
2. Imigracja	87
II. Uczestnictwo UE w ustalaniu światowego prawa handlowego	91
1. Postanowienia Traktatu	91
2. Realizacja zasad Unii w zakresie handlu światowego	93
III. Ustawodawstwo UE	97
1. Ogólnie	97
2. Uczestnictwo obywateli w ustawodawstwie w Radzie	98
a) Ogólnie	98
b) Uczestnictwo obywateli w ustawodawstwie przed decyzją w Radzie	99
aa) Ogólnie	99
bb) Uczestnictwo parlamentów narodowych	100
cc) Porozumienie pomiędzy Radą i Parlamentem Europejskim	101
c) „Podwójna większość” w Radzie	102

3. Prawo mniejszości w Radzie do opóźniania ustawy po decyzji kwalifikowanej większości w Radzie	103
4. Kryzys w UE po Nie Irlandii do Traktatu z Lizbony	104
5. Wskazówki dla procedury porozumienia w Radzie po sprzeciwie mniejszości	110
a) Ogólnie	110
b) Naruszenie zasady proporcjonalności	111
c) Naruszenie zasady pomocniczości	115
d) Naruszenie zasady równości wobec Traktatów	120
6. Skarga Państwa Członkowskiego przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej podczas procedury porozumienia	120
a) Ogólnie	120
b) Naruszenie zasady proporcjonalności	121
c) Naruszenie zasady pomocniczości i zasady równości wobec Traktatów	122
7. Skarga Państwa Członkowskiego przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej po procedurze porozumienia w Radzie	125
8. O znaczeniu równych praw Państw Członkowskich i równych swobód obywateli jako celu ustaw UE w napiętych stosunkach z tradycyjną zasadą większości demokracji zachodnich	126
9. Podsumowujący zarys dotyczący udziału obywateli w decyzjach UE, większej skuteczności decyzji w Radzie oraz równych praw członków Państw Członkowskich	128
D Uwagi końcowe a zarazem spojrzenie w przyszłość	133
Bibliografia	147

Dziękujemy

**pani Marii-Annie Radwańskiej-Nowak, Göttingen (Getynga) oraz
pani Patrycji Gerhardy (Rechtsanwältin), Göttingen (Getynga)**

za cenne wsparcie

Stephan Freiberg

Mariusz Tobera

Duisburg, luty 2012

Wykaz skrótów

EKPC	Europejska Konwencja Praw Człowieka
FAZ	Frankfurter Allgemeine Zeitung, niemiecka gazeta wydawana we Frankfurcie nad Menem
Dz. U.	Dziennik Urzędowy
EWG	Europejska Wspólnota Gospodarcza
GATS	General Agreement on Trade in Services (Układ Ogólny w sprawie Handlu Usługami)
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade (Układ Ogólny w sprawie Cel i Handlu)
NZA	Neue Zeitschrift für Arbeitsrecht, niemieckie czasopismo specjalistyczne dotyczące prawa pracy
RdA	Recht der Arbeit, niemieckie czasopismo dotyczące prawa pracy
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
TRIPS	Trade - Related Aspects of Intellectual Property Rights (Porozumienie w sprawie Handlowych Aspektów Praw Własności Intelektualnej)
TUE	Traktat o Unii Europejskiej
TWE	Traktat Wspólnoty Europejskiej
TzBfG	Teilzeit- und Befristungsgesetz, niemiecka ustawa o niepełnym wymiarze czasu pracy i umowie na czas określony
UE	Unia Europejska
WAZ	Westdeutsche Allgemeine Tageszeitung, niemiecka gazeta ukazująca się w Zagłębiu Rury (Essen)
WE	Wspólnota Europejska
WTO	World Trade Organisation (Światowa Organizacja Handlu)
VI	